

Nr 3

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Genom en den 10 december 1954 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 17, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Härigenom förordnas, att lagen den 21 mars 1952 med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, vilken enligt lag den 26 februari 1954 (nr 64) gäller till och med den 30 juni 1955, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1956.

På förslag av Kungl. Maj:t (prop. nr 22) antog 1952 års riksdag (första lagutskottets utl. nr 6, riksdagens skrivelse nr 60) en lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål. Lagen, som utfärdades den 21 mars 1952, ger vidgade möjligheter att utnyttja tvångsmedel vid förundersökning angående spioneri, sabotage och vissa andra brott mot rikets säkerhet. Den är utformad såsom tilläggs- och undantagsbestämmelser till rättegångsbalken, vars regler är tillämpliga i den mån särbestämmelser ej meddelats. Innebörden av lagen är i huvudsak, att möjligheter givits till en viss förlängning av anhållningstiden samt att på vissa punkter en komplettering gjorts av bestämmelserna i 27 kap. rättegångsbalken om beslag och telefonavlyssning. Beslut om förlängning av anhållningstiden meddelas av justitiekanslern. I övrigt är tillämpningen av de särskilda tvångsmedelsbestämmelserna underkastad domstols kontroll.

Lagen är tidsbegränsad. Dess giltighetstid, som ursprungligen utgick den 30 juni 1953, har sedermera förlängts för ett år i sänder, senast genom lag den 26 februari 1954 för tiden till och med den 30 juni 1955.

Föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg, har vid lagrådsremissen anfört följande:

Vid framläggande av förslaget till 1954 års riksdag om förlängning av giltighetstiden för förevarande lagstiftning framhöll jag, att någon avgörande ändring ej inträtt i fråga om den spänning i det utrikespolitiska läget, som föranlett lagstiftningen. Detta uttalande äger giltighet även i dagens läge. Under sådana förhållanden torde lagens giltighetstid böra ytterligare förlängas, lämpligen på ett år. Något behov av att i samband härmed vidtaga ändringar i lagen synes icke föreligga. Jag föreslår därför att lagen oförändrad får gälla till och med den 30 juni 1956.

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 17, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 1 februari 1955

På första lagutskottets vägnar:

EMIL AHLKVIST

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Branting, Per Olofsson, Lodenius, fru Gärde Widemar, herrar Lindgren, Theodor Johansson och Ollén;

från andra kammaren: herr Lindgren, fröken Öberg, herr Hedqvist, fröken Liljedahl, herrar Jacobsson i Sala, Larsson i Stockholm, Fröding och Larsson i Luttra.